

KURS PRZYGOTOWUJĄCY DO EGZAMINU MATURALNEGO

PROGRAM

POZIOM 3 – WOS

**42 godziny wykładów + 24 godziny matur stacjonarnych + 12 godzin matur internetowych +
+ (od 32 do 120 godzin) aktywności e-learningowej**

Celem Kursu Sikory jest kształcenie i ćwiczenie kompetencji niezbędnych do osiągnięcia jak najwyższego wyniku na maturze z biologii, chemii, fizyki, geografii, historii, matematyki, WOS-u i języka polskiego, umożliwiającego dostanie się na najbardziej oblegane kierunki uczelni wyższych w kraju. Zadaniem placówki jest realizacja programu według metodologii nauczania komplementarnego (blended learning). Kompetencje maturalne ćwiczone są zarówno podczas zajęć stacjonarnych, jak i w trakcie programu e-learningowego. Wiedza wymagana na egzaminie maturalnym przekazywana jest w materiałach dostępnych w „Laboratorium maturalnym”. Po skorzystaniu z zajęć wykładowych i ćwiczeń – stopień rozwoju umiejętności maturalnych kontrolowany jest podczas egzaminów maturalnych odbywających się w salach seminaryjnych kursu oraz za pośrednictwem internetowych egzaminów etapowych rozwiązywanych w domu.

Uczestnik Kursu Sikory musi mieć nieograniczony dostęp do Internetu wraz z możliwością instalacji nieodpłatnych aplikacji internetowych. Zasady kwalifikacji do kolejnych etapów kursu, jak również prawa i obowiązki słuchaczy określa Statut Kursu Sikory punkt 12.

Program przyjęty do realizacji dostępny jest do wglądu w biurze kursu u Jarosława Sikory.

Numer zajęć	Kolejna godzina	Zakres wiadomości
1	1	Człowiek jako jednostka społeczna, pojęcie socjalizacji, potrzeby w życiu człowieka, hierarchia wartości, pojęcie mentalności, tożsamości, osobowości, pojęcie i rodzaje postawy. Grupy społeczne, role społeczne, socjalizacja, konformizm, nonkonformizm, rodzina w świetle prawa, społeczność lokalna.
1	2	Grupy społeczne - definicja grupy, rodzaje, cechy, pojęcie społeczeństwa, zbiorowości, społeczności, pojęcie i elementy struktury społecznej: struktura klasowa, warstwowa, zawodowa, demograficzna. Społeczeństwo - pojęcie społeczeństwa, pojęcie zbiorowości i społeczności, typy społeczeństw, formy rozwoju społeczeństw.
1	3	stowarzyszenie obywatelskie (NGO), Społeczeństwo obywatelskie, cechy społeczeństwa obywatelskiego, czynniki warunkujące kształtowanie się społeczeństwa obywatelskiego, formy samoorganizacji społeczeństwa, obywatelskie nieposłuszeństwo – przykłady.
2	1	Katalog problemów współczesnego społeczeństwa polskiego, konflikty społeczne, formy rozwiązywania problemów, przemiany społeczne w Polsce w okresie transformacji, zmiany warunków i stylu życia w wyniku rozwoju współczesnej cywilizacji, kultura życia publicznego, patologie społeczne, najpoważniejsze zjawiska patologii społecznych w Polsce, migracje.
2	2	Społeczeństwo polskie w dobie transformacji - dynamika przemian, społeczeństwo postkomunistyczne na drodze do społeczeństwa obywatelskiego, problemy społeczeństwa obywatelskiego w dobie transformacji, wartości współczesnego społeczeństwa. Trzeci sektor w Polsce, struktura społeczna – elementy struktury społecznej, dychotomiczny, gradacyjny i funkcjonalny schemat struktury społecznej.
2	3	Formy uczestnictwa obywateli w życiu publicznym, wolontariat, stowarzyszenia, rodzaje stowarzyszeń, cechy i funkcje stowarzyszeń, fundacje, cechy i funkcje fundacji, status prawny fundacji w Polsce.
3	1	Związki zawodowe, pojęcia: związek zawodowy, samorząd zawodowy, spór zbiorowy, układ zbiorowy, strajk, metody rozwiązywania konfliktów, lokaut, związki zawodowe – zadania i uprawnienia, status prawny związków zawodowych, organizacje pracodawców, uprawnienia uprawnienia związków zawodowych, status prawny związków zawodowych, największe związki zawodowe w Polsce, pluralizm związkowy, organizacje pracodawców, Konfederacja Pracodawców Polskich, Komisja Trójstronna powołana w 1994 r. i jej zadania,

		samorząd zawodowy i zadania. Kościoły i związki wyznaniowe w Polsce – przegląd, status prawny, konkordat.
3	2	Najważniejsze formy współczesnych instytucji społecznych, cechy instytucji społecznych i funkcje instytucji społecznych.
3	3	Środki masowego przekazu, rodzaje środków masowego przekazu, pojęcia: media, opinia publiczna, cenzura, reklama, propaganda, informacja, funkcje mediów w państwie demokratycznym, formy przekazu, prawne aspekty funkcjonowania środków masowego przekazu w Polsce, etyka dziennikarska i jej zasady, Rada Etyki Mediów i jej zadania.
4	1	Ruchy społeczne - cechy ruchów społecznych, rodzaje ruchów społecznych, właściwości ruchów społecznych, pojęcia ekologizm, pacyfizm, feminizm, cele działania ruchów społecznych, strategie działania, formy działalności ruchów społecznych.
4	2	Naród - definicje narodu, czynniki narodotwórcze, koncepcje narodu, tożsamość narodowa a postawy: patriotyzm, nacjonalizm, szowinizm, ksenofobia, rasizm, kosmopolityzm, pojęcia: świadomość narodowa, diaspora, apatryda, mniejszości narodowe w Polsce.
4	3	Pojęcie państwa, definicje państwa, teorie genezy państwa. Cechy państwa, funkcje współczesnego państwa, podział państw ze względu na formę rządów, ze względu na reżim polityczny, ze względu na ustrój terytorialny. Cechy państwa demokratycznego, zasady demokracji, formy demokracji. Kultura polityczna, definicja kultury politycznej, różne rozumienie kultury politycznej, typy i funkcje kultury politycznej, kultura polityczna współczesnego społeczeństwa polskiego, elita i klasa polityczna, pojęcie władzy państwowej, legitymizacja władzy wg Maksa Webera tj. władza legalna, tradycyjna, charyzmatyczna.
5	1	Cechy państwa demokratycznego, pozycja obywatela w państwie demokratycznym, fundamentalne zasady współczesnej demokracji, zasada suwerenności narodu, instytucje demokracji bezpośredniej, instytucje demokracji pośredniej, referendum, inicjatywa ludowa, weto ludowe, konstytucja, pluralizm, zasada trójpodziału władzy Karola Monteskiusza, zasada demokratycznego państwa prawnego, zasada konstytucjonalizmu, Polityka – przedmiot i podmiot, pojęcie władzy politycznej, demokracja – zasady, wartości, procedury i instytucje, Konstytucja – fundament współczesnego państwa.
5	2	Państwo totalitarne i autorytarne, cechy państwa totalitarnego, cechy państwa autorytarnego, pojęcia: totalitaryzm, autorytaryzm, państwo policyjne, junta wojskowa, państwo wyznaniowe, uniformizacja, indoktrynacja, terror, korporacjonizm, faszyzm, nazizm, komunizm.
5	3	Zagrożenia dla współczesnej demokracji, patologie władzy w państwie demokratycznym, demagogia, populizm, alienacja władzy, oligarchizacja elit, korupcja, nepotyzm, klientelizm, plutokracja, centralizm technokratyczny, aktualne zagrożenia dla demokracji w Polsce.
6	1	Systemy polityczne państw demokratycznych - klasyfikacja systemów rządów państw demokratycznych: system parlamentarny i jego odmiany oraz system prezydencki (prezydencki), różnice pomiędzy tymi systemami, system parlamentarny podwójna – rozdzielna egzekutywa, system prezydencki zamknięta egzekutywa, charakterystyka systemu prezydenckiego w USA, system gabinetowo-parlamentarny – Wielka Brytania, system parlamentarno-gabinetowy Europa Zachodnia (system kanclerski RFN), Polska.
6	2	System parlamentarno-gabinetowy i jego odmiany - system półprezydencki (na przykładzie Francji i Rosji), system parlamentarno-komitetowy na przykładzie Szwajcarii. Systemy polityczne – cechy systemu prezydenckiego i systemu parlamentarnego – porównanie.
6	3	Współczesne ideologie i doktryny polityczne, pojęcia: polityka, ideologia, doktryna polityczna, program, różne rozumienie polityki, podmioty i przedmioty polityki, władza polityczna, funkcje ideologii w życiu publicznym, główne współczesne ideologie i doktryny polityczne: liberalizm, konserwatyzm, socjaldemokracja, główne ideologie współczesnego

		świata: chrześcijańska demokracja, nacjonalizm, agraryzm, eurokomunizm, idee ultralewicy.
7	1	Podstawowe założenia współczesnej myśli politycznej, konserwatyzm, pojęcie jednostki, główne wartości, główne założenia myśli liberalnej: indywidualizm, główne założenia myśli chrześcijańsko-demokratycznej, personalizm katolicki i subsydiarność, główne założenia myśli socjaldemokratycznej, sprawiedliwość społeczna, interwencjonizm państwowy.
7	2	Partie polityczne, pojęcia: partia polityczna, pluralizm polityczny, system partyjny, geneza partii politycznych, cechy partii politycznych, funkcje partii politycznych, status prawny partii politycznych w Polsce, główne partie polityczne na polskiej scenie politycznej. Partie polityczne - cechy partii politycznych, prawne zasady działania partii politycznych w Polsce, systemy partyjne, system partyjny RP partii polityczne, główne typy partii politycznych, prawne zasady funkcjonowania partii politycznych w Polsce, aktualna scena polityczna w Polsce, ideologie, doktryny i programy partii politycznych w Polsce.
7	3	Rodzaje systemów partyjnych, system jednopartyjny, dwupartyjny, dwupartyjny, formy zaangażowania obywatelskiego, pojęcia: zgromadzenie, wybory, referenda, inicjatywy ludowe, petycje, skargi, wnioski, lokalne inicjatywy obywatelskie, systemy: wielopartyjny, rozbitcia wielopartyjnego, dwublokowy, kooperacji.
8	1	Strategia zdawania Egzaminu Maturalnego. Matura 1-3
8	2	Rozumienie pojęcia konstytucja, typy współczesnych konstytucji. Ustrój RP, pojęcia: transformacja ustrojowa w Polsce w latach 1989-97, konstytucja RP z 02.04.1997 procedura uchwalania i zmiany r. i jej zasady ustrojowe, Rozdział I konstytucji - zasady ustroju państwa, zasada suwerenności narodu, zasada republikańskiej formy państwa, zasada trójpodziału władzy, zasada konstytucjonalizmu, zasada demokratycznego państwa prawnego, zasada reprezentacji, zasada decentralizacji władzy publicznej i samorządu, zasada społecznej gospodarki rynkowej, zasada pomocniczości, zasada niezależności oraz współdziałania państwa i kościołów oraz innych związków zawodowych ustrój RP – zasady ustrojowe, zasady funkcjonowania naczelnych organów władzy publicznej – kompetencje.
8	3	Sejm i senat RP - pozycja ustrojowa, zasady demokratycznego prawa wyborczego do sejmu i senatu tzw. przymiotniki wyborcze, funkcje wyborów parlamentarnych, warunki skrócenia sejmu i senatu, status prawny posła i senatora, mandat wolny, immunitet formalny, immunitet materialny, organy wewnętrzne sejmu i senatu, marszałek sejmu, prezydium sejmu, konwent seniorów, komisje sejmowe, permanentny tryb pracy parlamentu, funkcje parlamentu: ustrojodawcza, ustawodawcza, kreacyjna i kontrolna; kompetencje Zgromadzenia Narodowego, tryb legislacyjny, inicjatywa ustawodawcza, quorum, głosowanie, nowelizacja ustawy, aklamacja, zwykła większość, bezwzględna większość kwalifikowana większość głosów, veto ustawodawcze.
9	1	Prezydent RP, pozycja ustrojowa prezydenta RP, wybory prezydenta RP, warunki wygaśnięcia mandatu prezydenta RP, zastępstwo prezydenta RP, pojęcia: prerogatywa, kontrasygnata, rozporządzenie, zarządzenie, stan wojenny, stan wyjątkowy, desygnacja, ratyfikacja, veto ustawodawcze, odpowiedzialność konstytucyjna, kompetencje prezydenta RP, akty prawne prezydenta RP.
9	2	Rada Ministrów, pozycja ustrojowa Rady Ministrów, tryb powoływania Rady Ministrów w świetle art. 154 i 155 konstytucji RP, kompetencje Rady Ministrów, tryb funkcjonowania Rady Ministrów, odpowiedzialność polityczna i konstytucyjna członków Rady Ministrów, konstruktywne wotum nieufności wobec rządu, wotum nieufności wobec ministra.
9	3	Sądy i trybunały RP, pojęcie wymiaru sprawiedliwości, organy wymiaru sprawiedliwości, hierarchia sądów w Polsce, Sąd Najwyższy, sądy powszechne, sądy administracyjne, sądy wojskowe, pojęcia: kontrola instancyjna, immunitet sędziowski, skarga konstytucyjna, zasada niezawisłości sędziowskiej, zasada kolegiałności, zasada jawności, zasada prawa do obrony, zasada domniemania niewinności.
10	1	Trybunał Konstytucyjny - skład, kadencja, tryb wyboru, kompetencje, Trybunał Stanu - sposób wyboru, skład, kadencja, kompetencje, Krajowa Rada Sądownictwa i jej zadania,

		organy kontroli państwowej i ochrony prawnej, Najwyższa Izba Kontroli i jej zadania, Rzecznik Praw Obywatelskich - status prawny, zadania, kompetencje, Rzecznik Praw Dziecka - status prawny, zadania, kompetencje, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji - status prawny, tryb wyboru, skład, kadencja, kompetencje
10	2	Samorząd terytorialny - istota samorządu terytorialnego, podział terytorialny państwa, gmina, powiat, województwo, podstawy prawne, działania samorządu terytorialnego, organy stanowiąco-kontrolne w gminie, powiecie i województwie, organy wykonawcze w gminie powiecie i województwie, ustawa o ustroju miasta stołecznego Warszawy, zadania własne i zlecane jednostek samorządu terytorialnego.
10	3	Podstawowe wiadomości o prawie, pojęcia: prawo, przepis prawa, norma prawna, funkcje prawa, sposoby tworzenia prawa, stanowienie, umowa społeczna, uznanie, precedens prawotwórczy budowa normy prawnej, hipoteza, dyspozycja, sankcja, rodzaje sankcji prawnych, rodzaje i hierarchia aktów prawnych w Polsce: konstytucja RP, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe, rozporządzenia, akty prawa miejscowego, akty prawa wewnętrznego, rodzaje wykładni prawa, wykładnia autentyczna, wykładnia legalna, promulgacja aktów prawnych – formy publikowania aktów prawnych w Polsce, znaczenie praworządności w państwie. Funkcje prawa, system prawny RP, rodzaje prawa – zasada praworządności, prawa człowieka, przepisy prawne – jak rozumieć przepisy prawne – przykład analizy przepisu prawnego.
11	1	Elementy prawa karnego, zasady prawa karnego, zasada nullum crimen sine lege, zasada odpowiedzialności karnej za czyn, zasada winy, zasada humanitaryzmu kary, pojęcia: przestępstwo, zbrodnia, występki, rodzaje kar, rodzaje środków karnych, postępowanie karne, etapy postępowania karnego, organy, strony i inni uczestnicy, instytucja świadka, obrona konieczna.
11	2	Elementy prawa cywilnego, źródła zobowiązań, czyny niedozwolone, bezpodstawne wzbogacenie, proces cywilny, etapy postępowania cywilnego, zasady prawa cywilnego, źródła prawa cywilnego, pojęcia: pozew, powód, pozwany, postępowanie cywilne, proces cywilny, różnice pomiędzy procesem cywilnym i karnym, zasada ochrony praw nabytych, zasada ochrony dóbr osobistych, zasada swobody umów, zasada wykonania zobowiązań. Prawo spadkowe.
11	3	Elementy prawa administracyjnego, pojęcia: stosunek administracyjno-prawny, źródła prawa administracyjnego, pojęcia: administracja publiczna, kontrola, nadzór, akt administracyjny, postępowanie administracyjne, rozprawa, decyzja administracyjna, postanowienie, elementy prawa pracy, źródła prawa pracy, obowiązki pracownika i pracodawcy, rodzaje umów o pracę, zasady wypowiedzenia umowy o pracę
12	1	Strategia zdawania Egzaminu Maturalnego. Matura 4-6
12	2	Prawa człowieka, pojęcie praw człowieka, idea naturalnych praw człowieka, historyczny rozwój praw człowieka, charakter praw człowieka, niezbywalność i nienaruszalność praw człowieka oraz powszechność, trzy generacje praw człowieka, I generacja - prawa osobiste i polityczne, II generacja – prawa gospodarcze, socjalne i kulturalne, III generacja praw człowieka (IV generacja praw człowieka), systemy ochrony praw człowieka, uniwersalny system: ONZ, Prawa i obowiązki człowieka i obywatela RP w świetle II Rozdziału Konstytucji ONZ główne akty prawne, karta NZ, Powszechna Deklaracja Praw Człowieka, Pakty Praw Człowieka, główne instytucje ONZ powołane do ochrony praw człowieka, Wysoki Komisarz NZ ds. Praw Człowieka, regionalne systemy ochrony praw człowieka w Europie, Afryce i Ameryce, Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu, Rzecznik Praw Obywatelskich Unii Europejskiej (ombudsman UE), organizacje pozarządowe działające na rzecz ochrony praw człowieka, Międzynarodowy Czerwony Krzyż, Amnesty International, Komitety Helsińskie, Helsińska Fundacja Praw Człowieka.

12	3	Organizacje międzynarodowe, pojęcia: organizacja międzynarodowa, organizacje rządowe, pozarządowe, podstawy prawne, pojęcie prawa międzynarodowego, ONZ, warunki powstania ONZ, struktura ONZ, cele i zadania ONZ, organy ONZ i ich zadania - Zgromadzenie Ogólne, Rada Bezpieczeństwa, Rada Społeczno- Gospodarcza, Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości, Sekretariat, organizacje wyspecjalizowane ONZ, FAO, ILO, UNESCO, UNICEF, WHO, IMF, akcje ONZ.
13	1	Regionalne inicjatywy integracji i współpracy międzynarodowej, geneza OBWE, zasady współpracy w ramach OBWE, struktura i zadania grupy wyszehradzkiej, CEFTA, Inicjatywy Środkowoeuropejskiej, Rady Państw Morza Bałtyckiego, Trójkąta Weimarskiego. Regionalne inicjatywy integracji i współpracy, geneza i cele OBWE, zasady współpracy OBWE, Rada Europy -cele i zasady działania, osiągnięcia w zakresie ochrony praw człowieka, Grupa Wyszehradzka, CEFTA, Inicjatywa Środkowoeuropejska, Rada Państw Morza Bałtyckiego, Trójkąt Weimarski. Integracja europejska, przesłanki zjednoczenia Europy po II wojnie światowej, gospodarcza i polityczna integracja Europy, koncepcje integracji europejskiej, etapy integracji, traktaty założycielskie, traktat z Maastricht, etapy rozszerzania się EWG/UE, traktat z Lizbony.
13	2	Instytucje Unii Europejskiej, Rada Europejska i jej kompetencje, Rada Unii Europejskiej, Komisja Europejska, Parlament Europejski, Trybunał Europejski, Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, Trybunał Obrachunkowy, Komitet Społeczno-Gospodarczy, Komitet Regionów. Integracja Europejska – etapy i formy integracji.
13	3	Polska w integrującej się Europie, polska droga do Unii Europejskiej - od układu europejskiego do członkostwa w UE, proces integracji Polski z UE, warunki akcesji wynegocjowane przez Polskę, problem uszczelnienia granicy wschodniej Polski, priorytety w polskiej polityce zagranicznej, udział Polski w organizacjach regionalnych, Pozycja Polski w UE.
14	1	NATO, geneza NATO, cele i zasady działania NATO, etapy rozszerzania NATO, interwencje NATO, znaczenie art. 5 NATO, Polska w NATO. Rada Europy, warunki członkostwa, cele i zadania, działalność Rady Europy.
14	2	Globalne problemy współczesnego świata, problemy polityczne, terroryzm międzynarodowy, źródła terroryzmu, rodzaje terroryzmu, fundamentalizm islamski zagrożeniem współczesnego świata. Lokalne konflikty zbrojne, źródła konfliktów zbrojnych, dezintegracja w stosunkach międzynarodowych, konflikt izraelsko-palestyński, wojna w Iraku 2003. Świat - problem ładu międzynarodowego po zimnej wojnie, Europa po komunizmie; dylematy systemu bezpieczeństwa w Europie: rewolucja róż w Gruzji, pomarańczowa rewolucja na Ukrainie, Lokalne konflikty zbrojne – omówienie wybranych konfliktów, podanie przyczyn konfliktów np. konflikt izraelsko-palestyński, wojna w Iraku, wojna w Afganistanie (interwencja USA – jako akcja odwetowa za zamachy z 11 września).
14	3	Globalne problemy współczesnego świata, konflikt Północ-Południe (Grupa G7, OECD), problemy społeczno-ekonomiczne, dysproporcje w rozwoju gospodarczym, nierówności społeczne, problemy demograficzne, globalizacja, płaszczyzny globalizacji, szanse i zagrożenia wynikające z globalizacji, problemy demograficzne współczesnego świata, problemy cywilizacyjno-kulturowe, problemy polityczne (wybrane problemy polityczne - terroryzm międzynarodowy, źródła terroryzmu, rodzaje, fundamentalizm islamski zagrożeniem współczesnego świata - czy grozi nam wojna kultur? Planowanie kariery zawodowej, pojęcia: zawód, wykształcenie, kwalifikacje, katalog umiejętności i postaw oczekiwanych na rynku pracy, planowanie własnego rozwoju i formy urzeczywistniania planu, bezrobocie, rodzaje bezrobocia, formy walki z bezrobociem.

--	--	--